

ZOOM-IN

Sa panulat ni RJ Ebalobo at Valerie Pimentel
Sa direksyon ni Joseph Victor Deseo
Sa dramaturhiya ni Franz Manlutac
Sa pamamahala ng entablado ni Gwyn Data
Sa disenyong panteknikal ni Kervy Paham

Mga Tauhan:

Mrs. Amanda Arevalo 46 taong gulang, may kaliitan at maputi na ang iilang hibla ng buhok. 15 taon nang nagseserbisyo bilang guro.

Aling Cely Perez 45 taong gulang, isang simpleng housewife at talakera na nanay

Voiceovers: Coordinator
Mr. Arevalo
Commentaries

Panahon at Tagpuan:

Isang biyernes na umaga, buwan ng Mayo.
Sa isang Parent-Teacher Orientation sa Zoom.

BEGINNING/SIMULA

(Katatapos lang ng Zoom Orientation ng mga magulang. Inabot na ito ng hapon sa dami ng mga concerns at tanong ng mga magulang.)

Mrs. Arevalo: Kung may mga katanungan pa po kayo, pwede kayong magmessage sa ating group chat o 'di naman kaya ay magsend sa akin ng PM sa messenger. Maraming salamat po sa pag-attend ng ating orientation. Stay safe, everyone!

(Isa-isa nang nag-aalisan ang mga magulang sa Zoom. Kumakaway ang iilan. Ang ilan naman ay bigla na lang nawala at nag-chat ng "Thank you po!" o "Salamat, Mrs. Arevalo." sa chat feature ng Zoom. Matapos mag-alisan ang ibang magulang, saka naman nagsalita si ALING CELY para tawagin ang atensyon ni MRS. AREVALO.)

Aling Cely: Amanda! Este, Mrs. Arevalo.

Mrs. Arevalo: Haha. Ikaw talaga, Cely! Alam mo, na-excite talaga ako noong nakita kita na umattend sa orientation natin! Nagkataon na ako na naman ang adviser ni Jonathan.

Aling Cely: Oo nga eh. Mapapanatag ako kahit papaano, na kahit maraming problema tungkol sa online class na yan, mapapagaan dahil si Mrs. Amanda Arevalo ang teacher ng anak ko.

- Mrs. Arevalo:** Sus, ikaw talaga! Kahit kailan, mahilig ka pa rin mambola.
- Aling Cely:** Hindi no! Simula noong naging adviser ka niya noong Grade 9 at hanggang ngayon na nasa Grade 10 na siya, lalong sumisipag si Natnat. Mas sinusunod ka na nga niya kaysa sa akin. Kesyo, “Sabi kasi ni Mrs. Arevalo, ganito.. ganyan...” Hahaha! Para bang tunay na ikalawang tahanan na ang eskwela’t ikalawang magulang ka na rin! (*Saglit.*) Kaya tiwala pa rin ako sayo, Amanda.
- Mrs. Arevalo:** Naku, salamat naman! Kahit papaano, napapagaan ko ang sitwasyon diyan sa inyo, lalo na ngayon na ang hirap ng buhay.
- Aling Cely:** Sinabi mo pa. Ngayon, no-work-no-pay ang asawa ko. Wala naman din akong choice kundi tumanggap nang tumanggap ng labada sa kapitbahay para kahit papaano, makadagdag sa pambayad ng gastusin. Pasalamat na nga lang ako na nagbibigay pa rin si Kumareng Che-che ng mga gulay para may makain. (*Saglit.*) Jusko, kailan ba kasi matatapos itong pagsusuot ng facemask at faceshield na yan. Hindi na nga ako makahinga sa gastusin, pati ba naman diyan.
- Mrs. Arevalo:** Uy, Cely! Lagi mong sabihan na magsuot si Jonathan ng facemask. Mahal ang multa kapag nabagansya pa kayo diyan.
- Aling Cely:** Oo. Lagi kong sinasabihan. Kung pwede nga lang, wag na talagang lumabas. Teka, kailan nga uli tayo huling nagkita? Halos ang tagal na rin pala ano.
- Mrs. Arevalo:** Noong March pa ata. Birthday ni Josielyn, na-invite tayong mga magkaklase noong hayskul!
- Aling Cely:** Oo nga pala! Dahil sa reunion na yun, narealize ko na ikaw lang din pala talaga ang tumuloy sa pagtuturo. Akalain mo yun, dati sabay lang tayo nagpapaenroll. Ngayon, ikaw na ang nagpapaenroll at nagpapa-orientation.
- Mrs. Arevalo:** Eh, diba alam mo naman, Cely. Matagal ko na talagang gustong maging guro. Kahit na sabihin nila na walang yumayaman dito, hindi naman ako nandito para sa pera. Pero para kay Natnat. Para sa mga kagaya ni Natnat ang nagiging inspirasyon ko para magturo nang magturo.
- Aling Cely:** Ay nako, Amanda! Wag mong sinasabi yan. Sa panahon ngayon, hindi na nadadaan sa passion-passion ang pagtuturo. Sa totoo lang ha, sobra-sobra ang ginagawa niyo at wala naman kayong overtime, pero underpaid pa rin kayo. Kaya mas maraming mga teachers ang lumilipat sa ibang bansa, kung saan mas malaki ang sahod.

Mrs. Arevalo: Sinabi mo pa. Pero wala eh, nasa pagtuturo pa rin dito sa atin ang puso ko. Lalo na ngayon. Kahit na ngayong inaaaral ko pa 'tong lahat at ang hirap. . .pwedeng sumuko, pero mas gusto ko pa ring magpursige..

MIDDLE/GITNA

Aling Cely: Kung hindi nga lang ikaw ang adviser ni Natnat, pinatigil ko na siguro siya.

Mrs. Arevalo: Hala, Cely, bakit naman?

Aling Cely: Kahati na ng pambili ng ulam namin ang pambili ng load sa tuwing magkaka-online class. Minsan, mas pipiliin pa naming magtipid sa ulam para hindi magtipid sa load. Kaya nga nag-iisip kami kung mas okay ba yung modular na nasabi mo kanina.

Mrs. Arevalo: Sa modular kasi, self-learning yun. Kailangan lang ng guidance mo para masagutan ng mga bata ang mga worksheets at activities.

Aling Cely: Wala naman akong problema kay Natnat. Nag-aalala ako sa mga chikiting ko. Hindi lang naman yung pagsagot sa mga activities ang problema nila eh. Kailangan din silang bantayan. Eh, hindi lang naman yun ang ginagawa ko dito sa bahay. Kailangan ko ring umekstra para kumita.

Mrs. Arevalo: 'Yun din ang inaalala naming mga guro, Cely. Sa totoo lang. *(Saglit.)* Kaya iba pa rin talaga kapag face-to-face classes. Kahit papaano, mababawasan ang bigat sa mga magulang.

Aling Cely: Kung pwede lang talaga, Amanda. Mas gugustuhin ko 'yun. Eh, kaso parang palala nang palala 'yung sitwasyon ngayon. Ilang beses nang sinasabi na magfaflatten 'yang curve-curve na yan, pero tiyan lang ang nafa-flat sa amin ngayon dahil sa gutom.

Mrs. Arevalo: Kaya nga sabi sa balita, magkakaroon lang daw ng face-to-face classes, kapag may vaccine na.

Aling Cely: Pero paano kapag walang vaccine? At kung magkaroon man, sino ang uunahin nila? *(Bibiruin.)* Si Koko? Si Bong? Si Bongbong? Si Cayetano? Si Roque? Yung mga walang ginawa kundi humuthot ng pera sa tax natin?

(Maririnig ang balita tungkol sa localized lockdowns na isinasagawa sa iba't ibang barangay. Magsisilbi itong foreshadowing sa susunod na eksena.)

Mrs. Arevalo: *(Matatawa nang onti. Magseseryoso rin.)* Gustuhin ko mang sabihin na hindi sana sila, pero hindi ko rin alam ang sagot, Cely. Pero isa lang ang alam kong solusyon.

(Biglang tutunog ang telepono sa panig nila MRS. AREVALO. Tumatawag ang ASAWA nito.)

Mrs. Arevalo: Cely, excuse muna ha? May tumatawag kasi, pasensya na.

Aling Cely: Sige, sige lang!

(Sasagutin ni MRS. AREVALO ang tawag sa telepono.)

Mrs. Arevalo: Oh, pa? Napatawag ka ata? Naubos na ba ang benta?

Asawa: Nagbigay na ng announcement si Kap, magkakaroon daw ng localized lockdown dito sa atin. Halos isang linggo din akong mawawalan ng benta.

Mrs. Arevalo: Hay nako, hayaan mo na yan! Kumikita pa naman ako sa pagreresell ko ng mga longganisa at hotdog. Baka pwede pa yun.

Asawa: Paano na ang online class mo? Baka maputulan tayo ng internet ngayong linggo dahil di pa tayo nagbabayad.

Mrs. Arevalo: *(Saglit.)* Hay nako, saka na natin isipin yan. Pa, maggagabi na oh! Magligpit ka na diyan, at baka maabutan ka pa ng curfew.

Asawa: Susulitin ko na 'to. May mga bumibili pa. Uuwi na rin ako bago mag-alas siyete.

Mrs. Arevalo: Sige,ingat ka diyan, pa!

(Ibababa ang telepono. Mapapansin na hindi na-mute ni MRS. AREVALO ang Zoom kaya narinig ni ALING CELY ang pag-uusap nila ng kanyang asawa.)

Aling Cely: Hindi ka ata nag-mute, Amanda.

Mrs. Arevalo: Ay. . .Pasensya na, Cely. Biglang tumawag ang asawa ko. Narinig mo pa problema namin.

Aling Cely: 'Sus, 'wag kang mag-alala. Wala pala kayong internet allowance no? *(Saglit.)* Hindi lang pala estudyante ang namomroblema sa internet.

Mrs. Arevalo: At hindi lang naman internet ang problema namin. Naku, Cely, isama mo pa ang sandamukal na paperworks na yan na hindi natatapos-tapos. Isama mo pa yang module na yan, na akala nila, lahat ng teachers ay writers na madaling makakatapos ng isang module sa

isang linggo. Tapos gagatungan pa ng mga nasa online na wala daw kaming ginagawa.

Aling Cely: Oo, lalo na't nag-announce na si Leonor na October 5 na raw ang pasukan niyo.

Mrs. Arevalo: Ay, jusko, sinabi mo pa 'yan. Ilang buwan kaming pinagmamadali't pinadadalo ng mga semi-seminar online para pumiga ng mga learning modules na 'yan, tapos bigla nilang i-uusog? Makakatulong naman siguro, pero ang biglaan na naman eh. At alam ko na yan! Kapag inusog nila, mas tatambak pa mga gawain namin. Mas dadami at mas sunod-sunod ang deadlines.

Aling Cely: Kung tinuloy mo sana yung offer sa'yo sa abroad, hindi ka sana...

Mrs. Arevalo: Ginusto ko ito, Cely. Ginusto kong magturo rito. Kahit magulo, kahit kulang. Sadyang. . . umaasa pa rin naman ako na matrato pa rin ang mga guro nang maayos dito. Na matrato *tayo* nang maayos.

(Biglang matitigil ang pag-uusap nila. Magnotify sa device ni Mrs. Arevalo ang message ng kanilang coordinator sa kanilang group chat.)

Message 1 / Coor.: Good afternoon, teachers! Since nausog ang opening of classes from August 24 to October 5, mas mahaba ang panahon para matapos ang inyong mga modules. Kindly submit Modules 1-6 next week dahil for review at for printing na ito sa department natin. If there are any questions, kindly send me a personal message. Thank you!

Mrs. Arevalo: *(Nagtatype.)* Ma'am, hindi po kasi stable ang connection namin ngayon. Baka hindi ko po maisubmit tomorrow. *(Buburahin.)* Ahh, Ma'am. Pwede po bang mausog pa ang deadline na ito? Three preparations po kasi ako this quarter. *(Buburahin.)* Good afternoon, Ma'am. Hingi lang po sana ako ng kaunting extension, baka po kasi... *(Buburahin.)* Sige po, Ma'am. Noted po. *(Isesend.)*

(Tatawagin ni ALING CELY si MRS. AREVALO.)

Aling Cely: Nawala ka ata? Ano'ng nangyari?

Mrs. Arevalo: Ah, sorry, sorry, ni-replyan ko lang coordinator namin. *(Mapapatigil saglit. Mapapaisip.)* Alam mo, Cely, hindi naman ganito karami ang ginagawa namin noong may face-to-face. Marami naman na noon, pero hindi katulad *nito*. Ang sarap sabihing itigil na lahat ng kalokohang 'to, dahil hindi madali ang online class. Ni modular pa 'yan. O sa TV o radyo. Hindi lang estudyante ang nag-aadjust. Sobrang hirap, Cely. Sobrang hirap. Iba pa rin kapag pisikal na klase.

Aling Cely: 'Yung sinasabi nilang vaccine vaccine na yan lang yata ang katapat niyan, Amanda, eh. Pero, paano kapag hindi pa dumating? Edi ang tagal ka pang maghihirap nang ganyan, Amanda. Matagal pa tayong maghihirap nang ganito.

Mrs. Arevalo: Sabi nga ni Ms. Navarro, magiging science teacher ni Natnat, hindi matatapos ito hangga't walang maigi't agresibong pagma-mass testing at contact tracing. Akala ko mga aktibista lang ang nagsusulong ng mass testing. Pero hindi eh. Malabo na bumaba ang cases, malabong magkakaroon ng vaccine, malabong matatapos ang lahat ng ito kung walang mass testing. Kailangan may konkreto at tamang datos tayong pagbasehan para magawan ng paraan 'tong lahat. Tsaka nagawa na 'yun ng ibang bansa't napababa nila kaso nila!

Aling Cely: Naririnig ko rin 'yan, Amanda! Eh ni minsan hindi pa ako nakapagpa-test dahil laging may cut off at laging punuan doon sa pinakamalapit na testing center sa amin. Buti pa 'yung mga mayayaman, nakakailang ulit na. Dapat tayo rin. Malay mo, isa na pala sa atin ay positive, pero baka 'yung sinasabing "asymptomatic" pala tayo. Edi hindi malayong mas magkakalat ito ng virus dito sa atin.

Mrs. Arevalo: Nako, sinabi mo pa. Baka mamaya kailanganin na palang ma-quarantine ako, o kaya ng asawa ko, o ikaw, nang 'di natin nalalaman.

Aling Cely: 'Wag naman sana, Amanda. Ang hirap na nga ng buhay, kapag nagkasakit pa ko, baka tuluyang mabutas na lahat ng bulsa namin pambayad ng ospital.

Mrs. Arevalo: Ang laking perwisyo talaga ng COVID na 'to. Ang hirap na ngang mabuhay at bumuhay bago nito, pinapapaalala lang lalo ng pandemyang na mahirap tayo. Na minsan, parang hanggang dito na lang tayo. Pero dahil guro ako, at nanay ka, kailangan nating magpatuloy. Para sa kinabukasan ng mga bata. Pero ang hirap, Cely.

(Biglang makakatanggap ng notifications si MRS. AREVALO sa kanyang Facebook account na tinag siya sa isang nagviral na post.)

Mrs. Arevalo: Alam ba nitong Nelson Rosanto na 'to ang sinasabi niya?

Aling Cely: Bakit, anong meron?

Mrs. Arevalo: May nagpost. . "Sana ipagpaliban din sweldo ng mga teacher para makatipid. No work, no pay, sayang ang sweldo wala namang output, wala namang ginagawa ang mga teacher." (Magiging isang feed sa screen. Sanggunian: <https://www.facebook.com/lorenzo.ruiz.cost/posts/4627372370608038>)

- Aling Cely:** Ay, aba, aba, aba. . . Tignan mo nga ang comments, dali! Anong sabi?
- Comment 1:** DEAR TEACHERS, PAKIBIGAY KAY NELSON LAHAT NG MODULES AT PAPERWORKS NA GINAGAWA NIYO. UTAK ATA NIYAN MAY UBO 😊
(Chakkrit Rungrungjirakit)
- Comment 2:** Utak bugok talaga tong si Nelson dapat sayo pakain sa buwaya na katulad mo. Bakit I alam mo trabaho ng mga guro I, hrap nila.Mga pulis,sundalo may trabaho lang kung may operation sila. Bat may sweldo din pag wala operation. (Jol Lagdamen)
- Comment 3:** "Hindi Naman nila kagustuhan sitwasyon ngayon Kaya Sana Naman bago po send Ang message pag isipan muna mabuti, sila ang etongschool year lang Naman sila may excuses dahil sa pandemic na to, pero ung effort nila before ung obligations nila before na kulang pa sahod nila sa mga tungkuling ginagampanan nila nakita nyo ba? Please respect our dear TEACHERS." (Diana Tolentino Esguerra)
- Comment 4:** Tigil pasahod, tapos san mapupunta yung pera? Sa mga magnanakaw?
(Cams Caraig)
- Comment 5:** Di mo lang alam ilang beses namin pabalikbalik tingnan ang hard copy to f enrollment form vs sa online submitted to make sure that there will be no duplication of names listed. Ilang beses din kaming nagpaload to call d parents. Yong walang contact numbers hinanap namin sa bundok. Pinakyaw namin habal habal motor just t reach their place.kung di kaya ng motor due to slippery road,nilalakad namin. Minsan nga delayed lunch namin dahil sa layo ng nilakad. Just to look for our students. Di mo kasi naranasan ang dinanas namin. God know's our struggles. We are not ashamed to claim our monthly salary for we work hard for it. You don't have d right to suspend our salary. (Judy Cagas)
- Aling Cely:** Ayan! Kita mo na! Kinuyog din ang hayop. Alam mo, Amanda. Wala pa ring makatutumbas sa hrap at sakripisyo niyo. Malaki ang utang na loob namin sainyo, dahil kung wala kayo, sino ba naman ang magtuturo sa mga anak namin. Kahit kami, hindi namin magagawang tutukan yan. Ano ba man lang ang tinapos ko.
- Mrs. Arevalo:** Salamat, Cely. . . Alam mo, dati magaling ka lang mag-advice sa lovelife, ngayon, pati na rin sa career. (*Magiging choppy si Cely*) Cely, hello. Nandyan ka pa? Choppy ka ata. Cely?

END/DULO

Aling Cely: Amanda, naririnig mo pa ba ako? Amanda? Teka, ubos na ata ang data ko. Halos mag-iisang oras na rin pala tayong magkausap. Magpapaload lang ulit ako kay Natnat ha. *(Kay Natnat.)* Natnat! Natnat! Ipagpload mo nga ako doon.

Mrs. Arevalo: Sorry, Cely, choppy ka. Cely. Ano sabi mo ulit?

Aling Cely: *(Matataranta.)* Ay ah, Amanda! Amanda naririnig mo 'ko?

Mrs. Arevalo: Oo, oo. Mas klaro na nang onti.

Aling Cely: May ipapatanong lang ako sa anak ko. Saglit lang. *(Kay NATNAT.)* Jonathan! Pa-load-an mo lang ako saglit doon kina Mareng Cheche.

Mrs. Arevalo: Ay! 'Wag na Cely. Baka pwede naman tayong mag-usap sa mga susunod. May mga susunod pa naman tayong mga orientation. Ipambili niyo na lang muna ng ulam at bigas yan. Mukhang matatagalan pa ata ang pagkuha natin ng SAP.

Aling Cely: *(Saglit.)* Sige, Amanda. Paano ba yan? Sa susunod na siguro uli? Pasensya ka na ha. Hanggang dito lang kinaya ng load namin.

Mrs. Arevalo: Walang problema! Ikaw pa. Sige na, mukhang mauubos na yang load mo. Salamat ulit ha, magkabalitaan na lang tayo--

Biglang nagleave meeting si ALING CELY dahil sa naubos na load. Mapapatigil lang saglit si MRS. AREVALO sa harap ng kaniyang laptop. Papatayin din ni MRS. AREVALO ang kanyang laptop. Isasarado ang laptop. Pagkasarado nito ng laptop, magpaflashback sa isip niya lahat ng mga problema sa trabaho ng asawa, sa deadlines na ipapasa, at sa mga hinaing ng tao tungkol sa guro. Hihinga. Muli nitong bubuksan ang laptop. Pagbukas ng laptop, tutunog ang "Tister" by Inang Laya (ILINK: <https://www.youtube.com/watch?v=db6pv2lct8g>). Magpapatuloy sa paggawa si MRS. AREVALO. Blackout.